

Kommentar til Panelet på Altinget d. 23. juni 2009

Tag ansvar!

Af Per B. Christensen, formand for Børne- og Kulturchefforeningen og direktør i Næstved.

I en af TV-2's sange har Steffen Brandt et omkvæd, der meget sigende rammer den danske "folkesjæl" med sætningen: "det er samfundets skyld".

Vi er ved at udvikle et samfund, hvor borgerne ønsker at placere alt ansvar hos samfundet, hos kommunen og i hvert fald væk fra dem selv. Det er altid nogle andres skyld!

Tendensen er også til stede mellem de forskellige områder i det offentlige system, hvor man kan sende bolden videre til hinanden, hvis man i dagtilbudet, folkeskolen eller ungdomsuddannelserne ikke lever op til de forventninger, der fra forskellig side bliver givet udtryk for. Og hvis alt andet svigter kan man enes om at give vejlederne skylden for, at de unge vælger forkert og må vælge om efter kort tid.

Men hvad med selv at tage ansvar? Forældrene har det væsentligste ansvar for barnets opvækst og for at barnet drages op – det gælder også, når barnet løber ind i vanskeligheder eller har et større eller mindre handicap. Ansvar kan ikke bare overdrages til andre.

Læreren har et stort ansvar for elevernes læring. Det ansvar må man tage på sig. Og det aftvinger stor respekt, når man gør det. Skolelederne har det afgørende ansvar for den enkelte skoles pædagogiske udvikling.

Jeg er som direktør for et stort skolevæsen ansvarlig for ledernes generelle vilkår for at bedrive skoleledelse. Det ansvar må jeg tage på mig. Politikerne må tage ansvaret for den skiftende lovgivning på uddannelsesområdet, og de lokale politikere må tage ansvar for det serviceniveau, der udmøntes lokalt. Man kan ikke altid sende skylden videre, når noget går galt på en skole eller i et skolevæsen. Og man må stå ved, at der også er grænser for de ressourcer, der kan anvendes på det enkelte barn og den enkelte uddannelsessøgende.

Vi skal som voksne og ansvarlige for uddannelserne i Danmark – på forskellige niveauer - tage ansvaret for de uddannelser der skabes. For deres faglighed og for deres sammenhæng. Og kun ved at tage ansvar bliver vi gode rollemodeller for de elever, der er på vej igennem uddannelsessystemet. Vi skal som voksne i uddannelsessystemet være tydelige i vore udmeldinger. Eleverne skal på hver deres niveau tage ansvar også for de valg og fravalg, der træffes under vejs. Og de skal vænne sig til at tage konsekvensen heraf. De skal opdrages til at gøre deres bedste gennem uddannelsessystemet – men de skal også opdrages til, at det ikke behøver være en katastrofe at droppe ud af en uddannelse, der var et reelt fejlvalg.

Jeg blev ærlig talt gal i skralden, da jeg den 9. juni læste en artikel på Altinget, hvor lærerformanden og politikerne gerådede ud i en veritabel fejde om, hvem der var skyld i lærernes dårlige ry. Her var det igen de andres ansvar! Lærernes, politikernes, pressens!

For det første er lærernes ry bedre end det fremstår i undersøgelserne. De fleste elever og forældre er tilfredse med den konkrete lærer de har og samarbejder med. For det andet gavner en sådan fejde ikke lærerstanden. DLF må også bidrage til at lærerne får et bedre renommé, tage ansvar for

professionsudviklingen, anerkende at heller ikke alle lærere er lige gode og sikre at lærerne taler sig væk fra proletariseringen. Det er just den kurs Anders Bondo rigtig har sat i de senere år.

Politikerne må tage ansvar for læreruddannelsen og for rammer og serviceniveau i skolen og ikke tale verdens mest spændende job ned, og jeg må som direktør og chef for et skolevæsen tage ansvar for at enderne bindes sammen – at mål og ressourcer følges ad.

Vi har skabt en udvikling og en kultur, hvor det er legitimt at sige noget dårligt om lærerne og om lærerjobbet og lærerne har i perioder selv bidraget hertil. Og så kan man ikke undre sig over, at danskerne kvitterer ved at give denne udvikling en ekstra tand i en undersøgelse om lærernes ry.

Hvis vi i stedet hver især tager ansvar og er tydelige, så bliver det hele måske en smule lettere at arbejde med udfordringerne i uddannelsessystemet. Placering af ansvar vil aldrig være entydig, men hvis vi hver især løfter vores andel i stedet for at være optaget af at placere skyld, kan det give en fremdrift, vi har brug for.

Også for de 20% der i dag ikke får en kompetencegivende uddannelse og som i høj grad har brug for rammer og signaler, der er tydelige og klare.

Lad os vende bøtten. Skabe et samfund, hvor vi tager ansvar som elev, forældre, lærer, leder, direktør, politiker og minister. Det kan godt være jeg er lidt gammeldags, men jeg tror det er en del af løsningen på uddannelsessystemets udfordringer. Så: Tag ansvar!